PROTOKOLL

Representantskapet Lister IPR/KDU-Lister

Møtested	Lyngdal rådhus *Kommunestyresalen*
Møtetidspunkt	7. oktober 2026 kl. 09.00 – 14.00 hvorav tiden fra 10.00 til 12.00 var reservert regionalt politiråd.
Deltakere	Ordfører Torbjørn Klungland – Flekkefjord Ordfører Jan Petter Gysland - Hægebostad Ordfører Ingrid Williamsen – Farsund Ordfører Unni Nilsen Husøy - Lyngdal Ordfører Per Sverre Kvinlaug – Kvinesdal Ordfører Jonny Liland – Sirdal (via Teams) Kommunedirektør Bernhard Nilsen – Flekkefjord Kommunedirektør Espen Lindahl – Hægebostad Kommunedirektør Jens Arild Johannessen – Kvinesdal Kommunedirektør Ståle Kongsvik - Farsund Kommunedirektør Kjell Olav Hæåk – Lyngdal Fylkesordfører Arne Thomassen, Agder fylkeskommune Opposisjonsleder Gro Bråten, Agder fylkeskommune Vidar Torsøe – daglig leder Lister IPR
Forfall	Kristin Stokke Andresen – Agder fylkeskommune (adm.) Kommunedirektør Aud Sunniva Fuhr – Sirdal
Vedlegg	Brev vedr kollektivtilbudet Brev vedr TT-orningen Uttalelse vedr politiets resurs-situasjon
Bedriftsbesøk	Ikke aktuelt

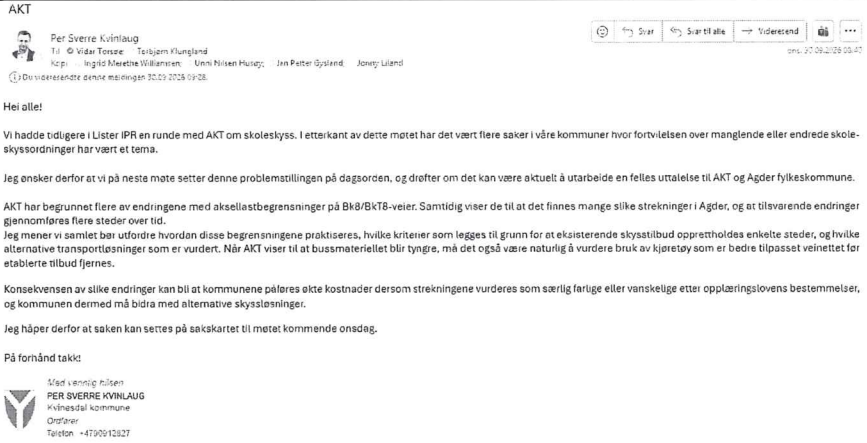
Sak 12/26	**Utredning om «Agder Kompetanse»** Det vises til tidligere saker om Lister Kompetanse og etablering av et mulig Agder Kompetanse som verktøy for sterkere satsing på desentralisert utdanning. Fylkeskommunedirektøren la 6. oktober fram en sak i fylkesutvalget for å følge opp fylkestingets vedtak om etablering av «Agder Kompetanse» i handlings- og økonomiplanen (HØP) for 2026-2029. Målet er å styrke studiesenterfunksjonen som et distrikts- og kompetansepolitisk virkemiddel, og etablere et likt tilbud i hele Agder. *«Saken beskriver nasjonale og regionale føringer, studiesentrenes rolle i å mobilisere til utdanning og møte arbeidslivets kompetansebehov, samt dagens arbeid i Lister, Setesdal og Østre Agder. Studiesenteret Lister Kompetanse er en sentral aktør med lang erfaring på feltet, som det er viktig å ta utgangspunkt i når man vurderer en felles studiesentermodell for Agder. Fylkeskommunedirektøren vil samtidig understreke at en framtidig modell må ha eierskap og forankring i hele fylket.* *Fylkeskommunedirektøren anbefaler å igangsette en regional prosess sammen med kommunene, de interkommunale politiske rådene og Studiesenteret Lister Kompetanse AS (SLK) for å utrede alternative modeller for et felles studiesenter i Agder. Formålet er å komme fram til et omforent forslag til organisering, finansiering, styring og deltakelse.»* Fylkesordfører, opposisjonsleder samt ordfører fra Farsund og Lyngdal orienterte kort om ordvekslingen fra fylkestinget. Hilde Strømme redegjorde kort for selskapets syn på prosessen og de mest fremtredende utfordringene med en slik utredning. I sum gav alle uttrykk for positivitet mht å bidra positivt til utredningen. **Vedtak:** Saken tar til orientering. Lister IPR oppnevnte nestleder, Ingrid Williamsen, som representant til politisk referansegruppe.
Sak 13/26	**Etablering av kvalifiserende møteplass i Lister** Regionen trenger å utvikle et mer systematisk og forpliktende samarbeid som bidrar til mer inkludering og rekruttering av ungdom til i arbeidslivet. I den forbindelse trenger kommunene i Lister bistand til å koordinere seg og etablere tiltak som skal dekke hele regionens behov. Det er etablert mye godt samarbeid mellom skole og arbeidsliv, men samarbeidet rundt utsatt ungdom er fortsatt utfordrende. En innsats rettet mot utsatt ungdom må ha et forebyggende perspektiv så vel som et tilbud rettet mot ungdom som er definert til å være utenfor skole og arbeid. En kvalifiserende møteplass er en samordnet arena for unge som står utenfor skole og

	arbeid, der opplæring, arbeidsrettede aktiviteter og sosialt fellesskap kombineres i et helhetlig, tverrfaglig tilbud. Daglig leder henviste til rapport i saken som anbefaler at det etableres én kvalifiserende møteplass i Listerregionen, men med to lokasjoner; Lyngdal og Flekkefjord. Anbefalingen i rapporten skal nå operasjonaliseres og det skal etableres en permanent samhandlingsmodell mellom kommunene i Lister, Agder fylkeskommune, Nav Lister, arbeidslivet og øvrige relevante aktører. Etableringen inngår i satsingen på å kvalifisere ungdom i Agder, med tilsvarende kvalifiserende møteplasser andre steder i fylket. Her har fylkeskommunen en viktig rolle som pådriver. **Vedtak:** Lister IPR gir daglig leder fullmakt til å sluttføre «Avtale om etablering av kvalifiserende møteplass i Listerregionen» herunder lyse ut og engasjere prosjektleder i tråd med avtalen.
Sak 14/26	**Regionalt politiråd i Lister** POLITIET AGDER POLITIDISTRIKT Regionalt politiråd **Program** **Regionalt poliråd i Listerregionen** **Onsdag 7.oktober kl 1000-1200** **Sted: Lyngdal Rådhus, Lyngdal** Møtereferent: Leder av regionrådet

Dato	*Sted*	Ansvarlig
30 min 10 min	Innledning ved Politimester og driftsenhetsleder. Utfordringsbildet, organisering av driftsenheten. Dialog	Politimester og driftsenhetsleder
20 min 10	Temarapport ungdom – komplekse saker (eks. VAAS) Dialog/spørsmål	FEFE v/etterretningsleder
20	Aktuelle utfordringer treffer Listerregionen spesielt?	Politikontakter/ politistasjonssjef
30 min	Innspill / saker fra kommunene / dialog	Styreleder i regionen

	Det vises til eget referat fra møtet i regionalt politiråd. Sirdal tilhører Rogaland politidistrikt og deltok ikke i møtet. Representantskapet tok opp utkast til felles uttalelse om å styrke politiets ressurser. Daglig leder lager en endelig versjon til felles uttalelse basert på innspill i møtet. **Vedtak:** Lister IPR gir en felles uttalelse med oppfordring til å styrke politiets resurser.
Sak 15/26	**Organisering av klinisk veterinærvakt i Lister – Sluttrapport.** Kommunene har ansvar for å finansiere og organisere en lovpålagt beredskapsordning for akutt hjelp til dyr utenom ordinær arbeidstid. Selv om ordningen finansieres gjennom statlig tilskudd, viser erfaringene at dette ikke er tilstrekkelig, og mange kommuner bidrar derfor betydelig med egne midler. I prosjektområdet dekker de tre vakt-områdene nå mer enn halvparten av kostnadene ved ordningen selv. Prosjektleder Lise Anni Lunden vil gi en kort oppsummering av rapporten. Prosjektet har vært en del av «Bærekraftig landbruk». Sluttrapporten gir verdifull innsikt for ordningen i vår region og gir konkrete anbefalinger for framtidig organisering av en robust ordning. **Vedtak:** Lister IPR takket for presentasjonen og tar sluttrapporten til orientering.
Sak 16/26	**Endring i reglene for interkommunale samarbeid – Høring.** Kommunal- og distriktsdepartementet foreslår endringer i reglene om interkommunalt samarbeid etter kommuneloven. Alle kommuner og fylkeskommuner samarbeider med hverandre gjennom ulike former for interkommunalt samarbeid. Kommuner har mulighet til å velge mellom ulike samarbeidsmodeller når de skal løse lovpålagte og ikke-lovpålagte oppgaver. Oppgavene og ansvaret kommunene har, gjør at samarbeid er en forutsetning for at kommuner og fylkeskommuner skal kunne løse sine samfunnsoppdrag. Det er imidlertid en utfordring at kommunenes samarbeid er fragmentert. Kommunene samarbeider med mange ulike kommuner i forskjellige samarbeidskonstellasjoner. Vedlagte utkast til notat oppsummerer de foreslåtte endringene og forsøker å peke på muligheter og utfordringer som følge av forslaget. Vedlagte høringsuttalelse er i stor grad avstemt med med øvrige regionssamarbeid på Agder. Høringsfrist er 1. oktober, men vi har fått innvilget utsatt frist til 8. oktober.

	Vedtak: Lister IPR vedtar fremlagte høringsuttalelse.
Sak 17/26	**Innspill fra Kvinesdal kommune vedr. innretning av ny TT-ordning** Agder fylkeskommune har vedtatt en ny TT-ordning som slår Aust og Vest-Agders tidligere ordninger sammen. Den nye ordningen gjelder fra 01.07.2026. Det er Samferdselsdepartementet som bestemmer hva som er kriteriene for utvidet TT-ordning og tildeler midler til dette hvert halvår, hhv. 01. januar og 01. juli. Den nye ordningen bygger på tre hovedmål: 1. Likebehandling TT-ordningen skal likebehandle TT-brukerne – uavhengig av hvor de bor i Agder. 2. Frihet TT-ordningen skal gi TT-brukerne så mye frihet som mulig. 3. Enkel og forståelig TT-ordningen skal være enkel å forstå og enkel å bruke, både for nye søkere, eksisterende TT-brukere, fylkeskommunen, mobilitetsselskapet, kommunene og drosjenæringen. Lister IPR diskuterte innspill fra Kvinesdal kommune som beskriver «Forskjeller mellom ny og gammel TT-ordning» og hvor fokus er rettet på noen uheldige effekter. Det var også sendt ut et notat fra daglig leder med en vurdering av mulig avbøtende tiltak. Det ble i diskusjonen understreket fra fylkesordfører og medlemmer av fylkestinget at intensjonene med endringene var «de beste» - å få til en bedre og mer rettferdig ordning, men at erfaringene kan se ut som on noen grupper kommer dårligere ut enn planlagt. Ordningen er ny, men skal evalueres etter litt tid og det er viktig at tilbakemelding blir gitt til AFK. Daglig leder utarbeider et notat som kan oversendes i så henseende. **Vedtak:** Daglig leder i Lister IPR utarbeider notat som oversendes AFK med hvilke utfordringer ordningen så langt har gitt i Lister.
Sak 18/26	**Oppfølging mot AKT av skoleskyssutfordringer** Det vises til innspill fra ordfører i Kvinesdal;

	AKT Per Sverre Kvinlaug Til: Vidar Torsøe; Torbjørn Klungland Kopi: Ingrid Merethe Williamsen; Unni Nilsen Hussey; Jan Petter Gyland; Jonny Liland Du videresendte denne meldingen 30.09.2026 09:28. Svar · Svar til alle · Videresend Hei alle! Vi hadde tidligere i Lister IPR en runde med AKT om skoleskyss. I etterkant av dette møtet har det vært flere saker i våre kommuner hvor fortvilelsen over manglende eller endrede skoleskyssordninger har vært et tema. Jeg ønsker derfor at vi på neste møte setter denne problemstillingen på dagsorden, og drøfter om det kan være aktuelt å utarbeide en felles uttalelse til AKT og Agder fylkeskommune. AKT har begrunnet flere av endringene med aksellastbegrensninger på Bk8/BkT8-veier. Samtidig viser de til at det finnes mange slike strekninger i Agder, og at tilsvarende endringer gjennomføres flere steder over tid. Jeg mener vi samlet bør utfordre hvordan disse begrensningene praktiseres, hvilke kriterier som legges til grunn for at eksisterende skysstilbud opprettholdes enkelte steder, og hvilke alternative transportløsninger som er vurdert. Når AKT viser til at bussmateriellet blir tyngre, må det også være naturlig å vurdere bruk av kjøretøy som er bedre tilpasset veinettet før etablerte tilbud fjernes. Konsekvensen av slike endringer kan bli at kommunene påføres økte kostnader dersom strekningene vurderes som særlig farlige eller vanskelige etter opplæringslovens bestemmelser, og kommunen dermed må bidra med alternative skyssløsninger. Jeg håper derfor at saken kan settes på sakskartet til møtet kommende onsdag. På forhånd takk! Med vennlig hilsen PER SVERRE KVINLAUG Kvinesdal kommune Ordfører Telefon +4790912827 Situasjonen og erfaringer fra de enkelte kommuner ble løftet og diskutert. Det var enighet m å lage en uttalelse som oversendes fylkeskommunen med sterk oppfordring om avbøtende tiltak og poengtering om ansvarsforhold samt de utfordringer dagens situasjon medfører. **Vedtak:** Daglig leder utarbeide uttalelse til AFK og sirkulere til ordførerne for endelig godkjennelse.
Eventuelt	• IPR-møte med besøk av Agder-benken må flyttes fra 9. til 23. november etter anmodning fra benken. • Workshop med tema Nasjonal transportplan - innspill fra Agder • Sluttføring av arbeidet med ny grunnavtale.

Lyngdal, 18. oktober 2026

Vidar Torsøe
Daglig leder

Referat

regionalt politiråd i Listerregionen

7. oktober 2026 kl 10.00 - 12.00

Sted: Lyngdal rådhus

Til stede - Fra kommune og fylkeskommune:

Ordfører Torbjørn Klungland – Flekkefjord

Ordfører Jan Petter Gysland - Hægebostad

Ordfører Ingrid Williamsen – Farsund

Ordfører Unni Nilsen Husøy - Lyngdal

Ordfører Per Sverre Kvinlaug – Kvinesdal

Kommunedirektør Bernhard Nilsen – Flekkefjord

Kommunedirektør Espen Lindahl – Hægebostad

Kommunedirektør Jens Arild Johannessen – Kvinesdal

Kommunedirektør Ståle Kongsvik - Farsund

Kommunedirektør Kjell Olav Hæåk – Lyngdal

Fylkesordfører Arne Thomassen, Agder fylkeskommune

Opposisjonsleder Gro Bråten, Agder fylkeskommune

Vidar Torsøe – daglig leder Lister IPR (referent)

SLT-koordinatorer i Lyngdal, Flekkefjord og Kvinesdal.

Fra politiet;

Kjerstin Askholt, Politimester

Bernt Mushom, Driftsenhetsleder

Torgeir Winsnes, Etterretningsleder

Stian Sandal, politikontakt

Liv Versland Seland, Politistasjonssjef

Jan Åge Sakariassen, Politistasjonssjef

Tove Britt Kristiansen Glendrange, politikontakt

POLITIET
AGDER POLITIDISTRIKT

Regionalt politiråd

Program

Regionalt poliråd i Listerregionen
Onsdag 7.oktober kl 1000-1200
Sted: Lyngdal Rådhus, Lyngdal

Dato	***Sted***	**Ansvarlig**
30 min 10 min	Innledning ved Politimester og driftsenhetsleder. Utfordringsbildet, organisering av driftsenheten. Dialog	Politimester og driftsenhetsleder
20 min 10	Temarapport ungdom – komplekse saker (eks. VAAS) Dialog/spørsmål	FEFE v/etterretningsleder
20	Aktuelle utfordringer treffer Listerregionen spesielt?	Politikontakter/ politistasjonssjef
30 min	Innspill / saker fra kommunene / dialog	Styreleder i regionen

1. Innledning ved politimesteren

Politimesteren åpnet møtet med en status for Agder politidistrikt. Hun understreket at Agder ligger rett bak Oslo i antall VAS-saker (Violence As A Service), og at distriktet samtidig er blant de mest effektive i landet med en svært erfaren stab. Ambisjonsnivået for politiets oppgaveløsning står i økende grad i spenning til de økonomiske rammene – en politisk diskusjon som nå er høyst aktuell.

Politimesteren fremhevet at Agder jobber stadig bedre på tvers av kommuner og fagmiljøer, og at dette er en viktig grunn til at regionen fikk senteret mot radikalisering og ekstremisme. Det er bygget opp en sterk kultur for forebygging, men ressursene står ikke i forhold til behovet.

Det har vært en kraftig økning i straffesaker, særlig knyttet til VAS-fenomenet.

Utfordringsbildet

- Ny politisk ledelse nasjonalt gir nye styringssignaler, bl.a. gjennom resultatavtalen fra Politidirektoratet.

- Ressurser vries mot (1) sikkerhetssituasjonen og (2) organisert kriminalitet. Agder er underfinansiert sammenlignet med andre distrikter (Troms fikk 35 mill., Agder 16 mill.).
- Politiet leder hendelser frem til krig er erklært – en konsekvens av totalforsvarsmodellen og den store nasjonale satsingen på forsvar. Ressursene bør gjerne følge etter her.
- Politimesteren pekte på spagaten mellom sikkerhetssituasjonen og evnen til å håndtere individbasert kriminalitet.

Hun avsluttet med et spørsmål som ble fulgt opp senere i møtet: *Hvem er barna som virkelig havner utpå?*

Samarbeid

Politimesteren trakk frem godt samarbeid med BUFetat Sør og andre institusjoner. Når alle bidrar litt, kan man få store resultater.

2. Innlegg fra Bernt Mushom, driftsenhetsleder Vest

Mushom viste til gevinsten av sentrale ressurser – eksempelvis Lyngdalssaken, som lokalt aldri kunne vært løst alene. Han beskrev rekrutteringsutfordringer i små enheter og særlig behovet for robuste fagmiljøer.

3. Presentasjon av Temarapport Ungdom – Etterretningsleder

Etterretningsleder presenterte hovedfunn fra temarapporten om ungdomskriminalitet. emarapporten viser at 47 barn i Agder sto for en stor del av den mest alvorlige gjentatte kriminaliteten i 2024–2025 – totalt 496 alvorlige forhold og 905 forhold inkludert mindre alvorlige saker. Agder ligger nest høyest i landet i kriminalitet blant 10–17-åringer. Barna har ofte samlede sårbarhetsfaktorer knyttet til oppvekst, levekår og psykososiale utfordringer. Rapporten skal styrke kunnskapsbasert forebygging og understreker behovet for tidlig innsats og bedre samhandling mellom tjenester.

4. Dialog med kommunene

Ordfører Flekkefjord

Tok opp den politiske dimensjonen i ressurssituasjonen og behovet for felles politisk ansvar, eksempelvis gjennom Agdertinget. Spurte også om Sirdals tilknytning og hvordan dette påvirker stillingsstrukturen.

Ordfører Kvinesdal

Støttet beskrivelsen av ressurssituasjonen. Vektla behovet for lokal synlighet og forebygging. Roset den tette dialogen med lokal politikontakt.

Ordfører Lyngdal

Pekte på utfordringer med synlighet og henvendelser til politiet. Mente at Nærpolitireformen har gitt Lyngdal Sør en svakere situasjon. Tok opp tillitsspørsmålet og behovet for tiltak. Løftet også utfordringer knyttet til kommunens ansatte og håndtering av krevende psykiatriske pasienter – en systemutfordring som treffer politiet tungt.

Ordfører Farsund

Støttet de øvrige innspillene. Ønsket sterkere fokus på Agdertinget. Viste tidligere dialoger om ressursbildet.

Politimesterens kommentar

Understreket den nasjonale retningen mot sentralisering og spesialisering, og hvordan dette påvirker lokale strukturer.

5. Oppsummering

Politiet står i en tydelig spagat:

- Sikkerhetssituasjonen og organisert kriminalitet krever mer kapasitet,
- samtidig som individbasert kriminalitet og ungdomsutfordringer øker.

Kommunene uttrykte sterk bekymring for synlighet, forebygging og kapasitet. Politiet fremhevet samarbeid, men understreket at rammene ikke står i forhold til oppdraget.

Styrk politiets ressurser

Lister interkommunale politiske råd (Lister IPR) er svært bekymret for politiets ressurssituasjon. Flere alvorlige og komplekse saker legger press på kapasiteten og får konsekvenser for etterforskning, forebygging og lokal tilstedeværelse. Dette berører tryggheten til innbyggerne i hele regionen. I 2025 lå Agder politidistrikt blant de høyeste i landet per 1000 innbyggere på registrert kriminalitet der barn i alderen 10–17 år var mistenkt, siktet eller domfelt. I tillegg er Agder nest høyest i landet når det gjelder VAAS-hendelser (Violence As A Service), som er svært ressurskrevende og binder store deler av politiets operative kapasitet.

Politiet er en avgjørende del av samfunnets beredskap i fredstid, krise og krig. Den nødvendige styrkingen av Forsvaret må følges av en tydelig styrking av politiet og den sivile beredskapen. Politiet må ha kapasitet til å møte både et mer krevende sikkerhetsbilde og innbyggernes behov i hverdagen. Når store og komplekse saker tar en stadig større del av ressursene, svekkes tilliten til politiet fordi individuell kriminalitet og hverdagsoppdrag nedprioriteres. Politimesteren har også understreket behovet for mer tid og ressurser til forebyggende arbeid – et område som er avgjørende for å redusere kriminalitet over tid, men som i dag ofte må vike for akutte og tunge saker.

Lister IPR ber regjeringen og Stortinget sikre en varig og forutsigbar styrking av politiets økonomiske rammer. For Agder må dette gi økt kapasitet til etterforskning, forebyggende arbeid og operativ beredskap, og sikre lokal tilstedeværelse og synlighet i hele politidistriktet. Uten tilstrekkelig bemanning, kompetanse og ressurser risikerer man at viktige oppgaver nedprioriteres og at beredskapen svekkes. En forutsigbar og langsiktig finansiering er derfor en forutsetning for at politiet skal kunne planlegge, utvikle og opprettholde en beredskap som står i forhold til dagens og framtidens utfordringer.

Listerkommunene vil stå samlet om å løfte denne utfordringen overfor nasjonale myndigheter. Uttalelsen oversendes Agdertinget med oppfordring om å samle hele Agder om et tydelig budskap om økte ressurser til politiet, og følges opp overfor Agder-benken på Stortinget.

For Lister interkommunale politiske råd

Torbjørn Klungland
Politisk leder

Til: Agder fylkeskommune

Erfaringer med ny TT-ordning og behov for justeringer i distriktskommuner

Lister interkommunale politiske råd (Lister IPR) har nylig diskutert erfaringer med den nye felles TT-ordningen i Agder. Rådet representerer som kjent kommunene Farsund, Flekkefjord, Hægebostad, Kvinesdal, Lyngdal og Sirdal – en region med store avstander, spredt bosetting og begrenset drosjekapasitet. Dette gir særlige utfordringer som må ivaretas i den videre evalueringen av ordningen.

Anerkjennelse av målsettingene i ny ordning
Lister IPR støtter de tre hovedmålene som ligger til grunn for den nye TT-ordningen:

- *Likebehandling*,
- *Frihet*,
- *Enkel og forståelig ordning*.

Det er positivt at brukerne nå slipper egenandel, at ordningen er enklere å forstå, og at brukerne kan velge transportør.

Uheldige utslag for brukere i distriktene – vesentlig færre turer
Samtidig viser både kommunenes erfaringer at brukere med lang reisevei kommer klart dårligere ut. Dette er et strukturelt problem som ikke skyldes feil i ordningen, men selve modellen med likt tilskudd uavhengig av avstand.

Kvinesdal kommune dokumenterer svært store utslag:

- Eksempel 1 – 5 km fra sentrum: Ny ordning gir ca. 18 turer per halvår, mot 72 turer tidligere – en reduksjon på 75 %.
- Eksempel 2 – 46 km fra sentrum: Ny ordning gir ca. 3 turer per halvår, mot 36 turer tidligere – en reduksjon på 91,6 %.

Dette er dramatisk. For mange brukere betyr det i praksis sterkt redusert mobilitet, færre sosiale aktiviteter og mindre deltakelse i lokalsamfunnet. Dette er nok en utilsiktet virkning av likebehandlingsprinsippet – og et forhold som må adresseres når ordningen skal evalueres.

Distriktsutfordringer som forsterker problemet
Listerkommunene har i tillegg særskilte forhold som gjør utslagene større:

- Høyere drosjekostnader per km
- Store avstander til tjenester, sentrum og møteplasser
- Lav drosjekapasitet, særlig kveld/helg
- Få alternative transporttilbud

Dette betyr at en ordning som er lik for alle, i praksis blir svært ulik for distriktsbrukere.

Lister IPRs vurdering
Lister IPR mener at dagens modell gir en systematisk skjevfordeling der brukere i distriktene får vesentlig lavere mobilitet enn brukere i byer og tettsteder. Dette bryter med intensjonen om likebehandling i faktisk nytte, selv om tilskuddet formelt er likt.

Vi understreker at dette ikke handler om å gå tilbake til gamle ordninger, men om å sikre at den nye ordningen fungerer rettferdig for hele Agder – også for de som bor lengst unna tjenester.

Våre anbefalinger til evalueringen i 2027
Lister IPR ber om at fylkeskommunen i den kommende evalueringen prioriterer justeringer som kan rette opp de utilsiktede virkningene for distriktsbrukere. Vi anbefaler særlig at følgende tiltak vurderes:

1. **Differensiert tilskudd etter avstand**
   - Høyere beløp for brukere med dokumentert lang reisevei.
   - Kan baseres på km-soner eller kommunekategorier.

2. **Egen distriktskvote**
   - Fast tillegg for kommuner med store avstander og lav drosjekapasitet.

3. **Lokale avtaler for bedre tilgjengelighet**
   - Kommunale tilleggsavtaler med drosjeaktører for å sikre kapasitet kveld/helg.
   - Mulighet for kommunale tilskudd i områder med lav dekning.

4. **Kombinasjonsløsninger med AKT Svipp og serviceruter**
   En tettere kobling av AKT-Svipp og TT-ordningen kan muligens bidra til at TT-brukerne får større nytte av tilskuddene.

5. **Utvidet bruk av mindre kjøretøy**
   - Minibusser, kommunale biler eller andre rimeligere transportmidler der drosje ikke finnes eller er uforholdsmessig dyrt.

6. **Justering av regelverket for fritidsreiser**
   - Vurdere om enkelte reiser til dagtilbud/aktivitetstilbud i distriktene bør omfattes.

7. **Pilotprosjekter i distriktskommuner**
   - Teste modeller med høyere tilskudd, fleksible transportformer og samkjøring.
   - Evaluere effekt på sosial deltakelse og mobilitet. Lister kan være et egnet område for slike pilotprosjekter.

Avslutning
Lister IPR ber Agder fylkeskommune om å sikre at den varslede evalueringen aktivt adresserer de store utslagene som distriktsbrukere nå opplever. Vi anerkjenner målsettingene bak ny ordning, men er bekymret for at dagens modell i praksis gir vesentlig lavere mobilitet for de som bor lengst unna tjenester.

Vi oppfordrer derfor fylkeskommunen til relativt raskt å vurdere justeringer som kan sikre reell likebehandling – ikke bare likt tilskudd, men lik mulighet til sosial deltakelse, aktivitet og et selvstendig liv.

For Lister interkommunale politiske råd, 22. oktober 2026

(sign.)
Vidar Torsøe
Daglig leder

Lister interkommunale politiske råd
Listersamarbeidet

Til Agder fylkeskommune v/ fylkesordfører og fylkeskommunedirektør

Oppfølging av skoleskyssutfordringer i Lister – behov for forutsigbarhet, helhetlige vurderinger og langsiktig kapasitet

Lister interkommunale politiske råd (Lister IPR) ønsker med dette brevet å uttrykke en sterk og økende bekymring knyttet til skoleskyssordningene i distriktene. Flere av våre kommuner har den siste tiden opplevd endringer i skoleskyss på svært kort varsel blant annet som følge av bruksklassevurderinger på veg og bru.

Slike endringer får direkte og betydelige konsekvenser for elever, foresatte og skolene, og utfordrer målet om en trygg, enkel og forutsigbar reise for barn og unge. Dette står i kontrast til ambisjonene i *Regional plan for mobilitet 2023–2033*, som understreker at Agder skal prioritere barn og unge og ta bedre vare på eksisterende infrastruktur.

I tillegg vil vi peke på at fylkeskommunen står i en krevende økonomisk situasjon innen kollektivtransporten, med kraftig kostnadsvekst og fallende inntekter. Vår vurdering er at dette ytterliggere øker risikoen for at skoleskyss i distriktene blir særlig utsatt ved kapasitetsendringer, rutetilpasninger og nye teknologiske krav.

Tydelig og forpliktende forventning til fylkeskommunen

Lister IPR forventer at Agder fylkeskommune tar fullt og helt ansvar for konsekvensene av endringer i skoleskyssen. Når AKT endrer etablerte skyssordninger med henvisning til aksellast, effektivisering eller økonomi, innebærer dette i praksis at både kostnader, praktiske utfordringer og sikkerhetsrisiko skyves over på kommunene og foresatte. Kommunene blir stående med behov for strakstiltak, midlertidige løsninger og økte utgifter – mens foreldre får et urimelig større ansvar for transport av egne barn.

Dette er ikke akseptabelt. Fylkeskommunen kan ikke effektivisere seg ut av sitt ansvar ved å overlate konsekvensene til andre. Vi forventer at fylkeskommunen og AKT gjennomfører grundige og helhetlige konsekvensvurderinger før endringer besluttes, og at kommunene involveres tidlig og reelt. Endringer i skoleskyssen må ikke føre til nye økonomiske belastninger lokalt, svekket trafikksikkerhet eller redusert tilgjengelighet for barn og unge. Kommunene har sitt lovpålagte ansvar for skoleveien, men fylkeskommunen må ta ansvar for de faktiske virkningene av beslutninger de selv fatter. Det er et politisk ansvar å sikre at barn og unge i distriktene ikke blir skadelidende når fylkeskommunen gjør endringer i skoleskyssen.

Behov for systematisk bruk av avbøtende tiltak

Lister IPR ber om at Agder fylkeskommune, i dialog med AKT, etablerer tydelige rutiner for å sikre at avbøtende tiltak vurderes og iverksettes når bruksklasse gjør at buss ikke kan benytte eksisterende trasé, herunder:

- **Bruk av lettere kjøretøy/minibusser** på strekninger med lav bruksklasse.
- **Midlertidige holdeplasser på lovlig veg**, slik at elevene får et stabilt og trygt oppsamlingspunkt.

- **Trafikksikkerhetstiltak** som reduserer risiko ved økt gangavstand, herunder belysning, skilting, fartsreduksjon og vintervedlikehold.
- **Midlertidig dispensasjon** der det er forsvarlig og hvor veg/bru er nær grenseverdiene.
- **God varsling, kart, dialog og overgangsordninger** for foresatte og skoler, med minimumsfrister som gir tid til omstilling.

Ytterligere bekymringer – elektrifisering av bussparken

Lister IPR vil også uttrykke en klar bekymring for framtidige konsekvenser når bussparken skal elektrifiseres. Elektriske busser har:

- **høyere egenvekt**, som kan gjøre bruksklasseutfordringer mer omfattende
- **større krav til ladeinfrastruktur**, som ofte mangler i distriktene
- **begrenset rekkevidde**, som kan påvirke ruteopplegg og reservekapasitet
- **høyere kostnader**, som kan forsterke dagens økonomiske press i kollektivsektoren

Kombinasjonen av økt vekt, krevende topografi og lange avstander i distriktene gjør at elektrifisering kan føre til ytterligere ruteendringer, redusert fleksibilitet og økt risiko for at elever mister eksisterende skyssløsninger. Dette må inngå som en sentral del av fylkeskommunens planlegging fremover.

Behov for helhetlig mobilitetsforståelse

Vi ber også fylkeskommunen sikre at skoleskyss i forsterket grad vurderes i lys av de utfordringene som er beskrevet i regionale analyser, herunder:

- fragmenterte og lite sammenhengende gang- og sykkelforbindelser
- lav standard og utilstrekkelig vinterdrift for myke trafikanter
- manglende prioritering av barn og unge i dagens veinormaler
- betydelige folkehelsekonsekvenser ved redusert hverdagsaktivitet

Når skoleskyss endres, øker gangavstandene for barn og unge – ofte langs veger som ikke er tilrettelagt for trygg ferdsel. Dette er en mobilitetsutfordring som må tas på største alvor.

Avslutning

Lister IPR ber om at Agder fylkeskommune etablerer en mer forutsigbar og helhetlig prosess for endringer i skoleskyss, med tydelig involvering av kommunene og forsterkede krav til systematisk bruk av avbøtende tiltak. Distriktene er særlig sårbare for raske endringer, og behovet for stabilitet i skoleskyssen er stort – hvilket bør komme klart til uttrykk gjennom fylkeskommunens eierskapsforvaltning av AKT.

På vegne av Lister IPR, 15.oktober 2026.

Vidar Torsøe
Daglig leder